

תכנית לאומית ליישום היעדים להפחתת פליטות גזי חממה ולהתייעלות אנרגטית

הצעה להחלטה

מחליטים ,

בהתאם לסעיף 2 להחלטת הממשלה מס.542 מיום 20.09.15, בעניין הפחתת פליטות גזי חממה וייעול צריכת האנרגיה במשק (להלן – "החלטת ממשלה 542"), ולשם עמידה ביעדים הקבועים בהחלטת ממשלה זו, לנקוט בצעדים הבאים :

1. לצורך עמידה ביעד הלאומי לצמצום צריכת החשמל כאמור בסעיף 1.ב.1 (1) להחלטת ממשלה 542 –

א. להקים צוות מייעץ לשר האוצר ולחשבת הכללית בעניין תכנית למתן ערבויות מדינה, בהיקף של 500 מיליון ש"ח לתקופה של עשר שנים מיום קבלת ההחלטה, להלוואות לשם השקעה בהתייעלות אנרגטית והפחתת פליטות גזי חממה במשק; בראש הצוות יעמוד סגן בכיר לחשבת הכללית, וישתתפו בו נציג משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים (להלן – "משרד האנרגיה"), נציג אגף התקציבים במשרד האוצר (להלן – "אגף תקציבים"), נציג משרד הכלכלה ונציג המשרד להגנת הסביבה; הצוות יציע כללים למתן ערבויות בהתאם ליעדי החלטת הממשלה, לרבות בעניין זהות הגופים הזכאים לערבות, היקף ערבות מקסימלי, משך הערבות ותעדוף סוגי פרויקטים וטכנולוגיות על פני זמן, לרבות בחינת תיעדוף טכנולוגיות חדשניות ישראליות; הצעת הצוות תועבר לחשבת הכללית עד ליום 31.12.2016; תוחלת הסיכון של הערבות תתוקצב בסכום אשר יסוכם בין אגף החשב הכללי ואגף תקציבים;

ב. להקים ולהפעיל תכנית מענקים להשקעות בהתייעלות אנרגטית – התכנית תופעל באמצעות המנגנון הקיים להפחתת פליטות גזי חממה במרכז ההשקעות וברשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית ובניהול משרד הכלכלה, המשרד להגנת הסביבה, משרד האנרגיה ונציג אגף תקציבים. המענקים יינתנו על בסיס תחרות על מחיר ההפחתה של טון גזי חממה וקוט"ש נחסך. תכנית המענקים תכלול, בין השאר, קריטריונים להעדפת רשויות מקומיות חלשות ועסקים קטנים ובינוניים, עידוד הפחתת זיהום אוויר מתעשייה ועידוד השקעות אשר יסלבו התקנות של טכנולוגיות חדשניות ישראליות. הפעלת התכנית תחל לא יאוחר מיום 01.09.2016. לצורך הפעלת תכנית המענקים יעמיד משרד האוצר תקציב בסך 300 מיליוני ש"ח בהרשאה להתחייב כאמור בהחלטת ממשלה 542.

2. להטיל על שר האנרגיה להגיש לממשלה תכנית לאומית רב שנתית מפורטת להתייעלות אנרגטית לשנת 2030, בהתאם לסמכותו לפי חוק מקורות אנרגיה, התש"ן-1989. התכנית תוגש עד ליום 31.10.2016 בהסכמה עם שר האוצר ובהתייעצות עם השר להגנת הסביבה, ותכלול, בין היתר, את הצעדים הנדרשים ליישום החלטה מספר 542, בנוסף לאלה המפורטים בהחלטה זו.

3. להטיל על מנכ"ל משרד האנרגיה, בהתייעצות עם רשות החשמל, משרד האוצר והמשרד להגנת הסביבה, לבחון ולגבש עד ליום 30.11.2016, צעדים להשגת יעד צמצום צריכת החשמל. הבחינה תכלול בין היתר את האמצעים והמנגנונים המפורטים להלן, וככל הנדרש ליזום תיקון חקיקה לשם כך:
- א. מנגנון להפקת חשמל לא-מיוצר (קוט"ש נחשך-NEGAWATT) מספקי חשמל, יצרני חשמל, צרכני חשמל, ובעלי רישיונות אחרים במשק החשמל;
- ב. שימוש בחשבונות החשמל כמסלקה, לצורך החזר הלוואות שניתנו לצרכני חשמל עבור השקעות בהתייעלות אנרגטית ובהתחשב בחשיפה כספית לספקי החשמל מיישום מנגנון זה;
4. להטיל על שר האוצר, בהתייעצות עם שר האנרגיה, לבחון את עדכון מדיניות המיסוי לפחת מואץ למוצרים חסכי אנרגיה. הבחינה והגשת ההמלצות תסתיימנה לא יאוחר מיום 30.9.2016.
5. להטיל על שר האוצר להעניק הטבת מס בדמות פחת מואץ בשיעור של 20% לתקופה של שלוש שנים, למתקנים עסקיים בטכנולוגיה פוטו-וולטאית, אשר ישתלבו בהסדרת מונה נטו של רשות החשמל.
6. להטיל על שר האנרגיה, בהתייעצות עם השר להגנת הסביבה, שר הבינוי והשיכון ושר האוצר, לבחון את מכלול האמצעים הנדרשים לצורך גיבוש תקנות לפי חוק מקורות אנרגיה, התש"ן-1989 מבלי לגרוע מהליכי ההתקנה לפי חוק מקורות אנרגיה, אשר יקבעו חובת דירוג אנרגטי של בנייני מגורים ומשרדים חדשים, על בסיס תקן ישראלי מספר 5282. גיבוש האמצעים יתחשב, בין היתר, בעמידה בבחינת ניתוח עלות מול תועלת. הבחינה תבוצע עד יום 30.09.2016.
7. להטיל על השר להגנת הסביבה, בהתייעצות עם שר האוצר, שר הבינוי והשיכון ושר האנרגיה, לגבש ולהגיש לממשלה, עד ליום 30.9.2016, תכנית מפורטת הכוללת אמצעים להפחתת פליטות במבנים קיימים וחדשים בישראל, במטרה להשיג יעד להפחתת פליטות גזי חממה בסקטור המבנים, בסך של 5.9 מיליון טון גזי חממה (mtCO₂e) בשנת 2030. הבחינה תכלול, בין השאר, את המרכיבים הבאים:
- א. בחינת אמצעים להרחבת מספר המבנים החדשים שייבנו עד שנת 2030 על פי תקן הבנייה הירוקה מס' 5281 וקביעת יעדים להרחבה האמורה בסקטור המבנים המסחרי והציבורי, בכפוף לבחינה לפי סעיף קטן ו.
- ב. בחינה של אמצעים טכנולוגיים להשגת הפחתת פליטות במבנים ואת היתכנות יישומם בכפוף לבחינה האמורה בסעיף א'.
- ג. קביעת כלים כלכליים לתימרוץ ולסיוע לעמידה בתקן בנייה ירוקה, אשר שילובם במסגרת פעילות המנגנונים המפורטים בסעיף 1 לעיל ייבחן על ידי הגורמים הנזכרים באותו סעיף.
- ד. הגדלת מספר הגורמים העוסקים בהתעדה של תקן בנייה ירוקה, בתיאום עם משרד הכלכלה.
- ה. בחינת עלות-תועלת של מכלול האמצעים הנדרשים, ובמידת הצורך של אמצעים חדשים, לרבות בחינת מידת הישימות של יעד ההפחתה הכולל לסקטור המבנים אשר נקבע ברישא לסעיף זה.
8. לצורך השגת יעדי ייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת, כאמור בהחלטת ממשלה 542, לבצע את הפעולות הבאות:
- א. להטיל על שר האנרגיה, בהתאם לסעיף 57 לחוק משק החשמל, לפרסם עד ליום 31.12.16, תכנית לצורך השגת יעדי ייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת. התכנית תתחשב בין השאר –

- (1) בתועלות המשקיות והטכניות, ובישימות והזמינות, של הטכנולוגיות השונות לייצור אנרגיה מתחדשת;
- (2) בשיקולי תפעול של משק החשמל הנובעים משילוב מתקנים לייצור של אנרגיה מתחדשת בטכנולוגיות השונות;
- (3) מזעור עלויות משקיות ושיקולי מדיניות אחרים.
- ב. להנחות את רשות החשמל לקבוע, עד ליום 31.06.2017, בהתאם לסמכויותיה על פי דין, הסדרים ליישום התכנית שקבע שר האנרגיה כאמור בסעיף קטן (א).
- ג. להטיל על שר האנרגיה, בהתאם לסעיף 57א לחוק משק החשמל, להמשיך לפעול למימוש היעד של 10% ייצור חשמל מאנרגיות מתחדשות מסך צריכת החשמל של המדינה בשנת 2020, בהתאם להחלטת הממשלה מס' 4450 מיום 29.1.09.
- ד. להקים צוות בינמשרדי, בראשות מנכ"ל משרד האנרגיה ובהשתתפות נציגי רשות החשמל, נציגי משרד האוצר לרבות נציג ממנהל התכנון, ונציגי רשות מקרקעי ישראל, משרד הפנים, משרד הכלכלה, המשרד להגנת הסביבה והשמאי הממשלתי, לבחינת החסמים להקמת מתקני ייצור חשמל באנרגיות מתחדשות ומתן המלצות מתאימות לצמצום החסמים האמורים. הצוות יבחן בין השאר את הנושאים הבאים –
- (1) הארכת תקופת רישיון הייצור של מתקנים לייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת לתקופה ארוכה מ-20 שנים, בהתחשב באורך החיים הכלכלי של המתקנים;
- (2) ביטול או הפחתת הדרישה להעמדת הון עצמי עבור מתקני ייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת;
- עד ליום 30.9.2016 יפרסם הצוות את המלצותיו בדבר צמצום חסמים.
- ה. משרד האנרגיה והמשרד להגנת הסביבה יפעלו להסרת חסמים בקידום התכנון לשימוש בקרקעות לאנרגיות מתחדשות בהיקפים גדולים, בכפוף לכל דין ובמטרה לעמוד ביעדי האנרגיה המתחדשת.
- ו. להטיל על שר האוצר, בתפקידו כיו"ר מועצת מקרקעי ישראל, להביא בפני מועצת מקרקעי ישראל הצעת החלטה לקביעת מחיר אחיד להקצאת קרקע להקמת מתקנים לייצור חשמל מאנרגיות מתחדשות, בהתחשב בסוג המיזם וייעוד הקרקע, ועל-פי כללים שייקבעו על ידי השמאי הממשלתי הראשי.
- ז. להטיל על רשות מקרקעי ישראל לבחון הקלות לדו-שימושיות בקרקע, לשם עידוד הקמת מתקנים לאנרגיות מתחדשות, בכפוף לכל דין.
- ח. להטיל על שר האוצר להשלים במהירות האפשרית את הליך החקיקה למתן פטור ממס הכנסה, ליחיד שהינו יצרן חשמל ביתי, עד הכנסה שנתית של 18,000 ש"ח (במחירי 2008), מייצור חשמל מאנרגיה פוטו-וולטאית ואנרגית רוח.
- ט. להנחות את החשבת הכללית באוצר לבחון, עד לתאריך 1.6.2016, שילוב של מתקנים פוטו וולטאים על גגות המבנים שבאחריותה, בכפוף לכל דין.
- י. להטיל על השר להגנת הסביבה להשלים, עד ליום 30.09.2016, מפת רגישויות של בעלי כנף המתבססת על עבודה מקצועית במשרד להגנת הסביבה, במטרה להגדיל את הוודאות למתקני ייצור חשמל באנרגית רוח.

יא. לתקן את החלטת הממשלה מספר 2117 מיום 22.10.2014, בנושא "יישום יעדי הממשלה לייצור חשמל ממקורות מתחדשים – דיון בעררים על החלטת ועדת השרים לעניין קידום, פיתוח ויישום אנרגיות מתחדשות", כך שבסעיף ה' להחלטת הממשלה הקודמת, לגבי ההספק המוצע לרשת של התחנה הפוטו וולטאית, במקום "30MW" יבוא "עד MW40".

9. להקים צוות, בהשתתפות שני נציגים ממשד האנרגיה, ומהם אחד שיהיה נציג רשות החשמל, נציג משרד האוצר, נציג משרד הכלכלה ונציג המשרד להגנת הסביבה, לצורך בחינה וגיבוש אמצעים להפחתה נוספת של פליטות גזי חממה במשק, לרבות במשק החשמל, במטרה לעמוד ביעדים הלאומיים להפחתת פליטות גזי חממה, אשר נקבעו בהחלטת ממשלה 542. הצוות יבחן בין היתר, את אופן השימוש בפחם לייצור חשמל תוך הבטחת הביטחון האנרגטי ואת השימוש בביומסה כדלק חלופי. הצוות יגיש את המלצותיו לשר האוצר, השר להגנת הסביבה ושר האנרגיה, עד ליום 30.08.2016.

10. להקים ועדת היגוי בראשות נציג משרד הכלכלה, אשר חבריה יהיו נציג משרד האוצר, שני נציגי משרד האנרגיה, ומהם אחד שיהיה נציג רשות החשמל, נציג הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית ונציג המשרד להגנת הסביבה, אשר תגבש עד ליום 30.9.2016, המלצות לתכנית לתמיכה ולקידום טכנולוגיות ישראליות בתחומי ההתייעלות האנרגטית, האנרגיה המתחדשת, רשת חכמה, אגירת אנרגיה והפחתת פליטות גזי חממה. התכנית תכלול כלי סיוע כמפורט להלן:

א. כלים פיננסיים לתמיכה בטכנולוגיות הזנק, לטכנולוגיות הנמצאות בשלב הדגמת מתקן חלוץ ולהחדרת הטכנולוגיות לשוק הישראלי ולשווקים בחו"ל. כמו כן, יצירת כלי פיננסי ייעודי לתמיכה בחברות הנמצאות בשלב הדגמה מסחרית ראשונה.

ב. כלים לשיווק, קידום השקעות, וקידום אסטרטגי של סקטור האנרגיה המתחדשת וההתייעלות האנרגטית בשוק הישראלי ובשווקי חו"ל, לרבות מנגנון לניהול ורישות קהילת יזמים, משקיעים, חברות ואנשי עסקים, הפועלים לקידום פתרונות בתחומי האנרגיה המתחדשת וההתייעלות האנרגטית בישראל.

ג. כלים משלימים, לרבות בחינה והמלצות על שינויי רגולציה נדרשים להסרת חסמים, וכלים נוספים לקידום התעשייה ככל שיימצא לנכון.

11. להטיל על שר האנרגיה, בהתייעצות עם שר הכלכלה, שר האוצר והשר להגנת הסביבה, לבחון ולגבש את אופן הסיוע למתקני חלוץ והדגמה מסחרית לייצור חשמל ולמתן שירותי מערכת באנרגיה מתחדשת. הבחינה תכלול, בין היתר, מנגנוני תמיכה לרבות מענקים לטכנולוגיות ישראליות חדשות, כאמור בסעיף זה. הבחינה תבוצע עד ליום 30.6.2016; וכן לתקן את סעיף ג.6. להחלטת הממשלה מס. 3484 מיום 17.7.2011, ולקבוע כי מכסה של 50 מגה וואט למתקנים לייצור חשמל באמצעות מתקני חלוץ של טכנולוגיות חדשניות, שפקעה ביום 31.12.2015, תמשיך לחול, עד להפעלת תכנית חליפית בהתאם לסעיף זה ולכל המאוחר עד ליום 31.12.2018.

12. להטיל על שר התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן – "שר התחבורה") ושר האוצר, בהתייעצות עם השר להגנת הסביבה, לגבש ולהפעיל תכנית לעידוד השימוש בתחבורה ציבורית ולמימוש יעדי צמצום הנסועה הפרטית כמפורט בסעיף 1(ב2) להחלטת ממשלה 542. עד ליום 30.06.2017 יפרסמו שר התחבורה ושר האוצר תכנית למימוש יעדי צמצום הנסועה הפרטית.

13. להטיל על שר התחבורה ושר האוצר, בהתייעצות עם שר האנרגיה, השר להגנת הסביבה, ומנהלת תחליפי נפט במשרד ראש הממשלה, לבחון כלים כלכליים, לרבות תמריצים כלכליים ושינוי מדיניות מיסוי, לעידוד הפחתת פליטות גזי חממה בסקטור התחבורה. עד ליום 30.06.2017 יפרסמו שר התחבורה ושר האוצר המלצות ליישום כלים כלכליים לעידוד הפחתת פליטות גזי חממה בסקטור התחבורה.

14. להטיל על שר האנרגיה ושר האוצר, בהתייעצות עם שר התחבורה, השר להגנת הסביבה ומנהלת תחליפי נפט במשרד ראש הממשלה לבחון כלים כלכליים, לרבות תמריצים כלכליים ומדיניות מיסוי, לעידוד תשתיות לשינוי תמהיל הדלקים במשק, באופן שיפחית פליטות גזי חממה בסקטורים השונים במשק. עד ליום 31.12.2016 יפרסמו שר האנרגיה ושר האוצר המלצות ליישום כלים כלכליים לעידוד תשתיות לשינוי תמהיל הדלקים במשק.

15. לצורך צמצום צריכת האנרגיה של משרדי הממשלה –

א. להטיל על כלל משרדי הממשלה ויחידות הסמך, למנות אחראי אנרגיה, וזאת עד ליום 31.5.2016. אחראי האנרגיה המשרדי ידווח, אחת לשנה, באמצעות טופס מקוון באתר האינטרנט של משרד האנרגיה, על פי דרישת מנכ"ל משרד האנרגיה או נציג מטעמו, ולא יאוחר מיום הראשון במרץ בכל שנה, על צריכת האנרגיה המשרדית בשנה שחלפה ועל הפעולות והאמצעים שנקטו להפחתתה, ויפעל לצמצומה.

ב. להטיל על שר האנרגיה לגבש ולהעביר קורס הכשרה לעובדי הממשלה שימונו כאחראי האנרגיה המשרדי. משרד האנרגיה יפרסם את נתוני צריכת החשמל של כלל משרדי הממשלה ויחידות הסמך בכל שנה.

ג. להטיל על נציבות שרות המדינה, בתאום עם משרד האנרגיה, משרד האוצר והמשרד להגנת הסביבה לגבש ולהפעיל עד ליום 30.6.2016 מנגנונים לעידוד התייעלות אנרגטית במשרדי ממשלה כאמור, לשם עידוד קידום חיסכון בצריכת האנרגיה המשרדית.

16. להטיל על שר האנרגיה ושר האוצר, בהתאם לסמכותם לפי סעיף 19 לחוק משק החשמל, לתקן את תכנית הפיתוח של חברת החשמל כך שלא תכלול את הקמת תחנת הכוח D באשקלון, לאחר מיצוי התייעצות עם רשות החשמל.

17. להקים ועדת היגוי ומעקב לעניין הפחתת פליטות גזי חממה בראשות נציג המשרד להגנת הסביבה ובהשתתפות שני נציגים של משרד האנרגיה, ומהם אחד שיהיה נציג רשות החשמל, המועצה הלאומית לכלכלה במשרד ראש הממשלה, משרד האוצר, משרד הכלכלה, משרד התחבורה, משרד הפנים, משרד הבינוי ושיכון, משרד החוץ, משרד הבריאות ומשרד החקלאות (להלן – "ועדת ההיגוי"). להטיל על ועדת ההיגוי –

א. לבצע מעקב על ביצוע החלטת ממשלה זו ולדווח לממשלה עד ליום 31 לדצמבר מידי שנה על ביצוע ההחלטה, ועל עמידה ביעדים שנקבעו בה ובהחלטת ממשלה 542; להכין ולהגיש למזכירות אמנת האקלים של האו"ם דיווחים תקופתיים בהתאם להנחיות מזכירות האמנה;

ב. לבחון מעת לעת את יעילות האמצעים השונים המפורטים בהחלטה זו בהתאם לשיקולי עלות תועלת משקיים והתקדמות הממשלה לקראת עמידה ביעדים שנקבעו בהחלטה 542, ולהמליץ על עדכון האמצעים בהתאם לצורך.

2. יובהר, כי מסגרת התקציב שנקבעה לעניין זה בהחלטת ממשלה 542 הינה סופית ולא יוקצה תקציב נוסף הנובע מהחלטה זו למענקים או להלוואות.

דברי הסבר

רקע כללי

1. החלטת ממשלה מס. 542 מיום 20.09.2015, בעניין הפחתת פליטות גזי חממה וייעול צריכת האנרגיה במשק (להלן – "החלטת ממשלה 542"), קובעת יעדים לאומיים להפחתת פליטות גזי חממה, התייעלות אנרגטית, ייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת והפחתת הנסועה הפרטית.
2. בהתאם להחלטה האמורה, הגישה ממשלת ישראל, ביום 30 לספטמבר השנה, לאמנת האקלים של האו"ם, מסמך המפרט את מחויבותה להפחתת פליטות גזי חממה כחלק מהמחויבויות המוטלות על כל החברות באמנה.
3. בהחלטת ממשלה 542 הטילה הממשלה על שר התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים (להלן – "שר האנרגיה"), השר להגנת הסביבה, שר האוצר ושר הכלכלה להגיש לממשלה החלטה אשר תצביע על הצעדים שבכוונת הממשלה לנקוט על מנת לעמוד ביעדים כאמור. עוד קובעת החלטת ממשלה 542 כי הממשלה רושמת לפנייה את הודעת הממונה על התקציבים, כי בכוונתו להעמיד סך של 500 מיליוני ש"ח עבור ערבויות מדינה לעידוד ותימרוץ השקעות בהתייעלות אנרגטית וסך של 300 מיליוני ש"ח עבור מענקים לקידום התייעלות אנרגטית.
4. הצעת החלטה זו מהווה תכנית פעולה כלל משקית, אשר מתווה צעדים, מנגנונים ואמצעים נוספים, לצורך קידום העמידה ביעדים אשר הוגדרו בהחלטה 542.
5. תכנית הפעולה המוצעת במסגרת החלטה זו מתייחסת למקורות הפליטה השונים, ובכלל זה גם למערך ייצור החשמל, צריכת אנרגיה במבנים ובתעשייה, תחבורה וסקטורים נוספים. התועלות של יישום פעולות להפחתת פליטות גזי חממה בסקטורים אלו הן רבות ומשמעותיות, וכוללות את הגברת הביטחון האנרגטי ארוך הטווח של ישראל, ייעול והגברת התחרותיות של התעשייה ושל המשק בכלל, הפחתה בהוצאות על אנרגיה ועל תפעול, מינוף השקעות והגברת הפעילות המשקית, פיתוח תעשיית הקלינטק הישראלית, יצירת מקומות עבודה והפחתת הזיהום הסביבתי והתחלואה הנובעת ממנו.

צעדים, מנגנונים ואמצעים ליישום ההחלטה

הצעת החלטה זו מגדירה פעולות בתחומים שונים, לרבות פעולות להפחתת השימוש בדלקים מזהמים, פעולות לעידוד השקעות בייעול וצמצום צריכת האנרגיה במשק, פעולות להסרת חסמים העומדים בפני יזמים ומשקיעים בהקמת מתקנים לייצור אנרגיה מתחדשת ופעולות לעידוד תעשיית הקלינטק הישראלית.

- **אמצעים להפחתת השימוש בדלקים מזהמים:** תהליכים הגורמים לפליטת גזי חממה במשק, לרבות במשק האנרגיה, בין היתר באמצעות שריפת דלקים פוסיליים במשק החשמל, בתעשייה ובסקטורים אחרים, גורמת לזיהום אוויר מקומי ולזיהום אוויר בעל השפעה גלובלית (גזי חממה), ומביאה לעלייה בתחלואה ובתמותה. לנזקים הבריאותיים והסביבתיים, המקומיים והגלובליים, עלויות משקיות משמעותיות, אשר אינן נלקחות בחשבון בעת תכנון והפעלה של משק החשמל.

מוצע להקים צוות אשר יבחן דרכים להפחתה נוספת של פליטות גזי החממה במשק, לרבות במשק החשמל. הצוות יבחן, בין היתר, את אופן השימוש בפחם לייצור חשמל תוך הבטחת הביטחון האנרגטי ואת השימוש בביומסה כדלק חלופי.

● **אמצעים לייעול וצמצום צריכת האנרגיה במשק:** אמצעים לייעול השימוש באנרגיה, להתייעלות אנרגטית ולחיסכון באנרגיה הם האמצעים היעילים והרווחיים ביותר להפחתת פליטות גזי חממה, כמו גם, להשגת ביטחון אנרגטי ותועלות כלכליות שונות – הן ברמת המשק והן ברמת הגוף המתייעל. אולם, הניסיון מהארץ ומהעולם מראה כי למרות שהשקעות בהתייעלות אנרגטית הינן כדאיות כלכלית לגוף המתייעל, קיימים חסמים רבים ליישום בפועל של אותן השקעות. בהצעת ההחלטה מוצע להפעיל ולבחון סל של כלי מימון וכלים נוספים לצורך עידוד השקעה משקית בייעול השימוש באנרגיה. מבין אמצעים אלו -

- מנגנון למתן ערבויות מדינה להשקעות בהתייעלות אנרגטית.
- תכנית המענקים להפחת פליטות גזי חממה – תכנית זו הוקמה ומנוהלת על ידי משרד הכלכלה והמשרד להגנת הסביבה. תכנית זו מעניקה מענקים לתמרוץ השקעות בהתייעלות אנרגטית, תוך מתן תיעדוף לרשויות מקומיות חלשות, עסקים קטנים ובינוניים, עידוד הפחתת זיהום אוויר מתעשייה והשקעה בטכנולוגיות ישראליות חדשות. יצוין כי הכוונה היא ש-95 אחוזים מהתקציב המוקצה למענקים אלו, יוקצה להשקעות בהתייעלות אנרגטית.
- בחינת כלים תעריפיים לעידוד התייעלות אנרגטית, כגון שימוש בתעריף החשמל לקביעת ערך לקוט"ש הנחסך (Negawatt) ושימוש בחשבונות החשמל כמסלקה להעברת תשלומים על השקעות בהתייעלות אנרגטית בין הגוף המשקיע לגוף המתייעל.
- לבחון את מכלול האמצעים הנדרשים לצורך גיבוש תקנות לצורך קביעת חובה לדירוג אנרגטי של מבנים. קביעת הדירוג אנרגטי של מבנים יאפשר לציבור הרחב לקחת בחשבון במגוון השיקולים בהחלטה על קניה או מכירה של מבנה, גם את הדירוג האנרגטי שלו.
- קידום הטמעה של תקן בניה ירוקה מס' 5281.

● **עידוד טכנולוגיות הזנק המביאות לצמצום פליטות גזי חממה** – מוצע להפעיל כלים פיננסיים לצורך עידוד השקעה בטכנולוגיות המביאות לצמצום פליטות גזי חממה הנמצאות בשלב הדגמת מתקן חלוץ ולהחדרת הטכנולוגיות לשוק הישראלי ולשווקים בחו"ל.

● **צמצום הנסועה הפרטית לרבות על-ידי כלים כלכליים.**

● **אמצעים לעידוד השימוש באנרגיה מתחדשת:** הצעת ההחלטה קובעת בין היתר כי יוקם צוות בינמשרדי לבחינת החסמים להקמת מתקני ייצור חשמל באנרגיות מתחדשות ומתן המלצות מתאימות לצמצום החסמים האמורים. משרדי האנרגיה והגנת הסביבה יפעלו ללהסרת חסמים בקידום התכנון לשימוש בקרקעות לאנרגיות מתחדשות בהיקפים גדולים.

מוצע גם להטיל על שר האוצר להעניק הטבת מס בדמות פחת מואץ בשיעור של 20% לתקופה של שלוש שנים, למתקנים עסקיים בטכנולוגיה פוטו-וולטאית, אשר ישתלבו בהסדרת מונה נטו של רשות החשמל. צעד זה נועד כדי לסייע בהתגברות על חסם מימוני ולתמרץ השקעות בטכנולוגיה הקיימת הישימה ביותר ובעלת הפוטנציאל המשמעותי ביותר בתחום זה בשנים הקרובות.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

ראה פירוט בסעיף תקציב.

תקציב

אין עלות תקציבית חדשה בהצעת החלטה זו.

העלות התקציבית הכוללת של ההחלטה זו סוכמה בהחלטת ממשלה מס' 542 מיום 20.09.2015, והינה:

- א. 300 מיליון ש"ח בהרשאה להתחייב עבור מענקים להשקעות בהתייעלות אנרגטית;
- ב. 500 מיליון ש"ח כערבויות מדינה לשנים 2016 עד 2025.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

להחלטה לא צפויות השפעות על מצבת כח האדם.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

התקיימו דיונים עם משרד האוצר, משרד האנרגיה, משרד הכלכלה, משרד התחבורה, משרד הבינוי והשיכון, משרד הפנים ורשות החשמל, והוכנסו תיקונים רבים בעקבות הערות שהתקבלו. הופץ לתיאום עם משרד האוצר, משרד ראש הממשלה, משרד החוץ, משרד האנרגיה, משרד הכלכלה, משרד התחבורה, משרד הבינוי והשיכון, משרד הפנים, משרד החקלאות ורשות החשמל. ההצעה מוגשת על-ידי השר להגנת הסביבה, שר התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים, שר האוצר ושר הכלכלה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

1. החלטת ממשלה מס. 3261 מיום 13.3.2008 - גיבוש צעדים להתייעלות אנרגטית - צמצום צריכת החשמל.
2. החלטת ממשלה מס. 4095 מיום 18.9.2008 - צעדים להתייעלות אנרגטית - צמצום בצריכת החשמל.
3. החלטת ממשלה מס. 4450 מיום 29.1.2009 - קביעת יעד מנחה וגיבוש כלים לקידום אנרגיות מתחדשות בפרט באזור הנגב והערבה.
4. החלטת ממשלה מס. 474 מיום 25.6.2009 - היערכות ישראל לשינוי אקלים - היערכות ומוכנות לשינוי אקלים והפחתת פליטות גזי חממה.
5. החלטת ממשלה מס. 1504 מיום 14.03.2010 - גיבוש תכנית לאומית להפחתת פליטות גזי חממה.
6. החלטת ממשלה מס. 2508 מיום 28.11.2010 - גיבוש תכנית לאומית להפחתת פליטות גזי חממה בישראל.
7. החלטת ממשלה מס. 3484 מיום 17.7.2011 - בדבר הפקת אנרגיה ממקורות מתחדשים.
8. החלטת ממשלה מס. 378 מיום 05.08.15 – ביטול התוכנית הלאומית להפחתת גזי חממה משנת 2010.
9. החלטת ממשלה מס. 542 מיום 20.09.2015 - הפחתת פליטות גזי חממה וייעול צריכת האנרגיה במשק.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

אין מניעה משפטית לקבל את ההחלטה המוצעת.

סיווגים

סיווג ראשי: 01 ביצועי.

תחום פעילות עיקרי: תשתיות וסביבה.

שר האנרגיה, מים ותשתיות לאומיות

השר להגנת הסביבה

שר הכלכלה והתעשייה

שר האוצר

כ"ח אדר ב' התשע"ו

07 אפריל 2016